

ELS CANALS D'URGELL

Autora: Maite Pons Clavé

Col·legi La Salle

Tutora: Pepita Arqués Curcó

Origen o motivació

Per a fer el treball de recerca de batxillerat he triat el tema dels Canals d'Urgell perquè vinc de família pagesa i, a més a més, el meu avi patern va ser vicepresident de la Comunitat General de Regants dels Canals d'Urgell als anys 70. També l'he triat per la gran importància que va tenir i té l'arribada de l'aigua a les terres de la Plana d'Urgell.

Objectiu

Recopilar informació i estructurar-la en aquest treball per donar a conèixer la situació inicial o de partida amb les terres ermes i de secà i la situació actual amb la gran zona ja de regadiu. Informar sobre els diferents intents al llarg del temps per regar aquestes terres, amb molts fracassos pel mig i, finalment, descriure les diferents obres que es van dur a terme per fer arribar l'aigua del riu Segre a les terres seques, les posteriors obres de construcció de pantans d'emmagatzematge d'aigua (Oliana i Rialb) i la conseqüent modernització dels canals i sèquies.

Metodologia

Aquest treball està estructurat en diferents apartats: abans del rec, terra de secà; fracassos dels plans de regatge; construcció el Canal d'Urgell; inicis del regadiu a la Plana d'Urgell; evolució dels cultius i de la ramaderia en la zona regada; qui gestiona l'aigua; zones regades pels Canals d'Urgell; dades tècniques i obres principals; i tot un seguit d'annexos en els quals hi ha un arxiu fotogràfic, un organigrama de la Comunitat General de Regants dels Canals d'Urgell, documents de l'Arxiu Comarcal i plànols del Canal d'Urgell. Tot això amb la seva conclusió, a més a més de la part pràctica i la bibliografia i webgrafia.

Continguts

He recopilat informació de diversos llibres que tracten sobre el tema, de documentació cedida per la Comunitat General de Regants dels Canals d'Urgell (CGRCU) a l'Arxiu Comarcal del Pla d'Urgell, de diverses entrevistes que he fet a personal jubilat de l'antiga societat Canal de Urgel SA i de personal en actiu de l'actual CGRCU. També he extret informació de fonts documentals de persones relacionades amb el Canal d'Urgell. M'ha resultat molt útil la visita que vaig fer a l'Espai Cultural dels Canals d'Urgell. Així mateix, he fet un arxiu fotogràfic en què trobem molts llocs d'interès pel que fa als Canals d'Urgell.

Conclusions

L'aigua, el dinamisme i la professionalitat de la gent de la Plana d'Urgell han permès en aquests 150 anys de l'arribada de l'aigua a la primera finca que va entrar en reg al terme municipal d'Agramunt anomenada Tarassó, la gran evolució de la zona regable en quant a les seves produccions agrícoles i ramaderes, la implantació d'indústries agroalimentàries (l'antiga sucra de Menàrguens i actualment podem trobar les fàbriques de pinso, escorxadors, centrals hortofrutícoles,...). També podem apreciar el gran desenvolupament que han experimentat les infraestructures de comunicacions que tenim en l'actualitat a tota la Plana d'Urgell (xarxa de camins, carreteres, ferrocarrils,...) que afavoreix el trasllat de les mercaderies produïdes a la zona (cereals, fruites, verdures, carn,...) als centres de consum com les grans ciutats.